

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către inculpatul Harea Alexandru și avocatul acestuia Druță Boris, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Harea Alexandru Iurie, născut la 09 octombrie 1989, originar din Federația Rusă, reg. Kostroma, domiciliat în s. Bravicea, r-l Călărași.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 11.03.2014 – 26.08.2015;
2. instanța de apel: 31.05.2016 – 24.06.2016;
3. instanța de recurs: 17.08.2016 – 23.11.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 26 august 2015, Harea Alexandru a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 179 alin. (2), art. 164 alin. (2) lit. e), 151 alin. (4) și 163 alin. (1) Cod penal și, în baza acestei legi, i-a fost aplicată pedeapsa:

- pe art. 179 alin.(2) Cod penal - 2 ani închisoare;
- pe art. 164 alin.(2) lit. e) Cod penal - 8 ani închisoare;
- pe art. 151 alin.(4) Cod penal -14 ani închisoare;
- pe art. 163 alin.(1) Cod penal - 2 ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Harea Alexandru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 16 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Melnic Timofei a fost admisă parțial și s-a încasat, în mod solidar, de la inculpații Trinca Andrei Andrei, Trinca Victor Andrei și Harea Alexandru Iurie, în beneficiul lui Melnic Timofei suma de 31867 lei cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5200 lei și suma de 100000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest solicitarea privind încasarea prejudiciului moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin aceeași sentință au fost condamnați și inculpații Trinca Andrei Andrei și Trinca Victor Andrei, hotărârea în privința cărora cu recurs în prezent nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a stabilit că, la 01 ianuarie 2014, în jurul orei 21:30, Trinca Andrei fiind împreună cu Trinca Victor și Harea Alexandru, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, fără consimțământul proprietarului, intenționat, au pătruns în domiciliul lui Melnic Serghei Iacob, situat în

s. Noroceni, r-nul Orhei, unde au aplicat violență față de ultimul și tatăl acestuia, Melnic Iacob Ilie, rămânând ilegal în domiciliul și refuzând de a-l părăsi la cererea proprietarului.

Tot ei, continuându-și acțiunile sale criminale, la 01.01.2014, în jurul orei 21:30, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând intenționat, prin aplicarea violenței, contrar voinței lui Melnic Iacob Ilie, l-au răpit și l-au urcat forțat în portbagajul automobilul de model „Ford Orion” cu n/î ORBC 194, și privându-l de libertate s-au deplasat cu automobilul spre fișia forestieră situată pe traseul „M- 14 Chișinău-Bălți”, situată la 3 km de s. Bravicea, r-1 Călărași, unde au continuat maltratarea acestuia, aplicându-i multiple lovituri peste diferite părți ale corpului.

Tot ei, continuându-și acțiunile sale criminale, la 01.01.2014, în jurul orei 22:00, în fișia forestieră situată pe traseul „M-14 Chișinău-Bălți”, situată la 3 km de s. Bravicea, r-1 Călărași, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, acționând intenționat, urmărind scopul vătămării integrității corporale a lui Melnic Iacob Ilie, după răpirea acestuia, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele precum și cu alte obiecte, în diferite părți ale corpului, ca rezultat lui Melnic Iacob Ilie, conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 260 din 21.11.2014 i-a fost cauzate leziuni care prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu în ansamblu se califică ca vătămări corporale grave care se află în legătură de cauzalitate directă cu cauza decesului cet. Melnic Iacob Ilie.

Tot ei, continuându-și acțiunile sale criminale, la 01.01.2014, în jurul orei 22:00, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, după maltratarea lui Melnic Iacob Ilie în fișia forestieră situată pe traseul „M-14 Chișinău Bălți”, situată la 3 km de s. Bravicea, r-1 Călărași, l-au pus într-o situație periculoasă pentru viață pe Melnic Iacob Ilie și cu bună știință l-au lăsat fără ajutor, dezbrăcat pe timp de iarnă în pădure.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Harea Alexandru care a solicitat repunerea în termen, admiterea apelului, casarea sentinței judecătoreiei Orhei din 26 august 2015, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-i reduce din termenul de pedeapsă stabilită, motivând că instanța de fond nu a examinat cauză obiectiv și sub toate aspecte.

Referitor la repunere în termen a cererii de apel declarate, a invocat ca motiv faptul primirii copieii sentinței cu întârziere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, a fost respins, ca fiind depus peste termen, apelul declarat de către inculpatul Harea Alexandru.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, raportând situația de fapt la cea de drept, în raport cu materialele cauzei penale, instanța de apel a considerat apelul declarat de către condamnatul Harea Alexandru depus cu omiterea termenului de atac, sentința judecătoreiei Orhei din 26 august 2015, fiind menținută fără modificări.

Instanța de apel a menționat că, conform prevederilor legale, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În baza celor menționate, instanța de apel a relevat că în cazul de față, dispoziția de punere în executare a sentinței de condamnare a fost emisă la data de 16.09.2015

(f.d. 198), apelul însă, fiind depus abia la data de 03.03.2016, fără a conține careva motive de fapt și de drept întru a fi considerat depus în termen.

Astfel, careva temeiuri întru repunerea apelului declarat în termen, instanța de apel nu a constatat, mai mult ca atât, în cadrul ședinței instanței de apel, condamnatul Harea Alexandru Iurie și avocatul acestuia, nu au invocat careva motive întemeiate, or, faptul afirmația invocată de Harea Alexandru precum că a primit sentința cu întârziere fiind declarativă.

5. Inculpatul Harea Alexandru și avocatul acestuia Boris Druță, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 12) Cod de procedură penală, au contestat cu recursuri ordinare decizia instanței de apel, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu remiterea cauzei la o nouă examinare pentru a soluționa apelul declarat de către inculpatul Harea Al.

În motivarea recursului declarat avocatul inculpatului, B. Druță, a indicat următoarele:

- Harea Al. a fost declarat vinovat în comiterea infracțiunilor grave. El nu are studii juridice, de specialitate și n-a putut cunoaște despre necesitatea de a folosi căile ordinare de atac în termeni stricți. Acest fapt este dovedit prin aceea că el a depus apelul la Curtea de Apel Chișinău, în loc să-l înainteze în adresa primei instanțe;

- consideră că instanța de fond și cea de apel au ignorat față de Harea Al. drepturile prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Dreptului Omului; nu s-a respectat principiul la un proces echitabil; nu au fost respectate cerințele prevăzute de art. 51-53, 100, 101 Cod de procedură de penală, art. 5, art. 13 CEDO, pentru a se stabili adevărul și ocrotirea lui Harea Al. de încălcarea drepturilor constituționale.

6. Pe marginea recursurilor a depus referință procurorul din Procuratura de nivelul Curții Supreme de Justiție, care a solicitat respingerea acestora, cu menținerea deciziei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Din conținutul recursului ordinar declarat de către avocatul inculpatului, B. Druță, se evidențiază dezacordul cu decizia instanței de apel invocând că, instanța greșit i-a respins apelul declarat, ca fiind depus peste termen, deoarece inculpatul nu are studii juridice, de specialitate și nu avea de unde să cunoască despre necesitatea de a folosi căile ordinare de atac în termeni stricți.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată al instanța de apel din 26.08.2015 (f.d. 173 vol. II), inculpatul Harea Al. A fost prezent la pronunțarea dispozitivului sentinței, și totodată, i-a fost explicată și termenul și procedura de atac a sentinței.

Potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Din materialele cauzei rezultă că, sentința în privința inculpatului Harea Alexandru a fost pronunțată la 26 august 2015 cu participarea acestuia, unde pe caz după pronunțarea sentinței motivate inculpatului i-a fost înmănată contra recipisă copia sentinței adoptate pe caz și încheierea de corectare a erorii materiale (f.d. 184 vol. II).

Reieșind din materialele cauzei, inculpatul Harea Al. A declarat apelul abia la data de 03.03.2016, ce se confirmă prin sigiliul poștal (f.d. 18 vol. III) și care, deși a fost greșit expedit de către inculpat la Curtea de Apel Chișinău, la data de 16.03.2016, ce se confirmă prin sigiliul poștal (f.d. 19 vol. III), a fost expedită către Judecătoria Orhei, pentru anexare la dosar și examinare.

Prin urmare, depunerea apelului de către inculpatul Harea Al. s-a efectuat cu omiterea termenului legal, ori potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile din data primirii copiei sentinței pentru inculpat.

Astfel, în cazul declarării apelului ca tardiv, instanța de apel nu mai examinează legalitatea și temeinicia apelului, adică nu poate fi vorba despre o examinare în fapt și în drept a hotărârii atacate, ceea ce înseamnă că nu se verifică fondul cauzei. Așadar, sentința rămâne definitivă la data expirării termenului de apel.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală rezultă că, inculpatul Harea Al. nu poate declara recurs ordinar împotriva sentinței Judecătoria Orhei din 26 august 2015, din motiv că în speță nu a fost utilizată calea ordinară de atac – apelul.

Având în vedere că decizia instanței de apel cu privire la tardivitatea apelului este întemeiată, instanța de recurs nu se va expune asupra fondului cauzei.

Urmare, celor expuse mai sus, recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către inculpatul Harea Alexandru și avocatul acestuia Druță Boris, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2016, în cauza penală în privința lui **Harea Alexandru Iurie**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la **21 decembrie 2016.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan